

תקנות הנמלים-תשל"א 1971-

פרק ארבעה-עשר: חמרים מסוכנים (תיקון: תשנ"ב)

סימן א': הגדרות

150. הגדרות (תיקון: תשנ"ב) בפרק זה -

"אזור סכנה" - מקום בתחום הנמל שבו מבוצעות פעולות שינוע, אחסנה או אריזה של חומר מסוכן והאזור הסמוך לו;

"אניית חמרים מסוכנים" - כלי שיט המשנע, מאחסן או העומד לשנע או לאחסן חומר מסוכן, למעט חומר מסוכן בכמות הדרושה לתפעולו של כלי השיט עצמו;

"אניית חמרים מסוכנים בצובר" - אניית חמרים מסוכנים המשנעת, מאחסנת או העומדת לשנע או לאחסן חמרים מסוכנים בצובר, לרבות אניה כאמור אשר סיימה פריקת חומר מסוכן;

"אניית חמרים מסוכנים מוצקים בצובר" - אניית חמרים מסוכנים בצובר המשנעת, מאחסנת או העומדת לשנע או לאחסן חמרים מסוכנים מוצקים בצובר;

"אניית חמרים מסוכנים נוזלים בצובר" - אניית חמרים מסוכנים בצובר המשנעת, מאחסנת או העומדת לשנע או לאחסן חמרים מסוכנים נוזלים בצובר;

"אימ"ר" - הארגון הבינלאומי לספנות שישראל חברה בו;

"בעל" - קברניטה, בעלה או חוכרה של אניית חמרים מסוכנים או הבעל של חמרים מסוכנים או סוכנו של כל אחד מהם;

"גז" - לרבות אדי חומר מסוכן;

"הנחיות אימ"ר" - ההנחיות הכלולות בספר "תובלה בטוחה, שינוע ואחסון של חמרים מסוכנים בתחום הנמל", בהוצאת אימ"ר, שהעתקו נמצא לעיון הציבור במינהל הספנות והנמלים של משרד התחבורה;

"חומר לקיח" - חומר, בכל מצב צבירה, שנקודת ההבזקה שלו בגביע סגור לפי שיטת האגודה האמריקאית לבחינת חמרים ASTM D-39 (לפי התקן האמריקאי לבחינת חומרים, כרך D תקן 93) היא טמפרטורה של 61 מעלות צלזיוס או פחות;

"חומר מסוכן" - חומר מן החמרים המוגדרים בקודקס של אימ"ר, בכמות ובתנאים העולים על המינימום המפורט בו וכן חומר בעל תכונה או תכונות דומות, למעט חמרי נפץ כמשמעותם בפרק 13 לתקנות אלה;

"חומר מסוכן ארוז" - חומר מסוכן המשונע או מאוחסן באריזה לרבות אריזה אשר שימשה לאחסנת חומר מסוכן אלא אם כן נוקתה משאריות החומר המסוכן, אם תכונות החומר מאפשרות זאת בבטיחות וכל תוויות הסימון הנוגעות לחומר המסוכן ששונע או שאוחסן בה הוסרו ממנה;

"חומר מסוכן בצובר" - חומר מסוכן המשונע או המאוחסן ללא אריזת ביניים בכלי קיבול המהווה חלק מכלי שיט או המחובר חיבור של קבע למקרקעי הנמל, או המהווה חלק מהמערך התפעולי של הנמל;

"חמרים מסוכנים מוצקים בצובר" - חמרים מסוכנים בצובר הנמצאים במצב צבירה מוצק בעת שינועם או אחסנתם;

"חמרים מסוכנים נזלים בצובר" - חמרים מסוכנים בצובר הנמצאים במצב צבירה נזלי בעת שינועם או אחסנתם;

"כלי קיבול" - מכל, ספנת אניה, מכולה ואריזה אחרת מכל מין וסוג;

"מחסן חמרים מסוכנים" - אזור בנמל שמנהל הנמל אישרו כמקום אחסנה של חמרים מסוכנים ארוזים;

"מינגש" - אזור בנמל, ליד רציף, בו עוגנת אניה;

"מסוף" - אזור בנמל שקבע מנהל הנמל המצוייד במתקנים לשינוע ואחסנה של חמרים מסוכנים נזלים בצובר, לרבות המינגש המיוחד במסוף המיועד לביצוע שינוע;

"מנהל מסוף" - אדם שמנהל הנמל מינהו לניהול המסוף;

"מספר אר"ם" (UN NUMBER) - מספר בן ארבע ספרות לזיהוי חומר מסוכן או קבוצת חמרים מסוכנים, שקבעה וועדת המומחים של האר"ם להובלת מטענים מסוכנים;

"מפעיל מחסן" - בעל מחסן חמרים מסוכנים מורשהו או חוכרו, או מי שמנהל הנמל מינה לניהול מחסן חמרים מסוכנים;

"מיתקן" - מערכת אמצעים לשינוע ולאחסון חמרים מסוכנים נזלים בצובר במסוף או מחוצה לו;

"מפעיל מיתקן" - בעל מיתקן, מורשהו או חוכרו;

"מקרה חירום" - מקרה של תקלה באניית חמרים מסוכנים או תקלה בשינוע או באיחסון חומר מסוכן ובכלל זה דליפה, אש, התפוצצות או גלישת חומר מסוכן ממכלים;

"נוהלי חירום" (EM'S) - ההנחיות הכלולות בספר "נוהלי חירום לאניות המובילות מטענים מסוכנים", בהוצאת אימ"ו, שהעתקו נמצא לעיון הציבור במינהל הספנות והנמלים של משרד התחבורה;

"עובד במיתקן" - מי שמפעיל מיתקן מעסיקו במיתקן לרבות קבלן עצמאי ועובדיו;

"רציף" - אזור בנמל, למעט מסוף, שבו מתבצע שינוע של חמרים מסוכנים ארוזים או של חומרים מסוכנים מוצקים בצובר;

"מפעיל רציף" - בעל של רציף, מורשהו או חוכרו, או מי שמנהל הנמל מינה לניהול הרציף;

"קבוצת סיכון" (UN CLASS) - מספר המונה ספרה אחת או שתיים לציון סוג הסיכון של החומר המסוכן שקבעה וועדת המומחים של האר"ם להובלת מטענים מסוכנים;

"קודקס של אימ"ו" (IMDG CODE) - הקודקס הבינלאומי הימי לחמרים מסוכנים שבהוצאת אימ"ו שהעתקו נמצא לעיון הציבור במינהל הספנות והנמלים של משרד התחבורה;

"רמת סיכון" - סיווג רמת הסיכון של החומר המסוכן (PACKAGING GROUP) כפי שמוגדר בקודקס של אימ"ו;

"שינוע" - לרבות הובלה, פריקה או טעינה, העברה ממכל למכל, שטעון, נטילת דוגמאות של חומר מסוכן, מדידת כמות (ULLAGING), טעינה או פריקה של מי זיבורית או פסולת, ניקוי או אוורור מכלים, שאיבת נזל שיפוליים שהחומר המסוכן חדר אליהם וכיוצא באלה.

סימן ב': כללי (תיקון: תשנ"ב)**151. הודעה על חמרים מסוכנים (תיקון: תשנ"ב)**

(א) בעל אניית חמרים מסוכנים ימסור בכתב למנהל הנמל או למי שהוא הסמיכו לכך, 24 שעות לפחות לפני הגעת אניית חמרים מסוכנים לנמל, הודעה על חמרים מסוכנים (להלן - ההודעה) בנוסח הקבוע בטופס 1 בתוספת השלישית; לגבי משך הפלגה קצר מ- 24 שעות, תימסר ההודעה בכתב עם הפלגת האניה מנמל המוצא.

(ב) בעל חמרים מסוכנים או מפעיל מיתקן המיועד לשנע או לאחסן חומר מסוכן, יודיע למנהל הנמל, או למי שהוא הסמיכו לכך, 24 שעות לפחות לפני הכנסת כל חומר מסוכן לנמל את שם החומר המסוכן, מספר האו"ם שלו, כמותו, אריותו, סיוורו, קבוצת הסיכון שלו, מספר הדף בקודקס של אימ"ו שבו הוא מופיע, רמת הסיכון שלו, כתובת ומספר טלפון של בעל המטען בארץ, סוג התובלה היבשתית שבה יגיע לנמל ושם כלי השיט שבו יישלח לחוף לארץ.

152. קשר האניה עם החוף (תיקון: תשנ"ב)

קברניט אניית חמרים מסוכנים יקיים קשר רדיו או טלפון רצוף בין האניה שבפיקודו ובין תצפית הנמל בכל עת שהאניה שוהה בתחום הנמל.

153. פעולה הקשורה בחומר מסוכן (תיקון: תשנ"ב)

(א) שינוע, אחסון או פעולה אחרת בנמל ובדרך אליו הקשורה בחומר מסוכן ייעשו בהתאם להנחיות אימ"ו והקודקס של אימ"ו אלא אם כן נקבע אחרת בתקנות אלה;

(ב) מידע כמפורט להלן בקשר לחמרים מסוכנים יימצא בנמל בהישג יד של אדם או בני אדם שקבע מנהל הנמל:

- (1) שמו הטכני של החומר המסוכן, מספר האו"ם שלו, תיאור תכונותיו הפיזיקליות, הכימיות ותגובותיו;
- (2) מידע בכתב בדבר ציוד מיוחד הדרוש לשינוע החומר המסוכן, תהליכי שינועו וניטרולו, איורור וניקוז של כלי הקיבול שלו מגז וכל פסולת אחרת;
- (3) נוהלי חירום.

154. פיקוח על שינוע (תיקון: תשנ"ב)

(א) קברניט אניית חמרים מסוכנים יקבע איש מצוות האניה, בדרגת קצין, בעל ידע בזיהוי החומר המסוכן המשונע ובאמצעים שיש לנקוט בשעת חירום לפיקוח על שינוע החומר המסוכן (להלן - הקצין המפקח);

(ב) מנהל הנמל יקבע עובד נמל בעל ידע בזיהוי החומר המסוכן המשונע ובאמצעים שיש לנקוט בשעת חירום, לפיקוח על שינוע החומר המסוכן בתחום הנמל;

(ג) הקברניט יבדוק, לפני התחלת השינוע של חומר מסוכן, כי בידי הקצין המפקח נמצא המידע על מקום הימצאם של אמצעי הקשר לאזעקה מיידית של מכבי האש ושירותי העזרה הראשונה וכי אמצעי הקשר האמורים תקינים ומוכנים להפעלה.

155. נקיטת אמצעי זהירות וכיבוי אש (תיקון: תשנ"ב)

(א) קברניט אניית חמרים מסוכנים, מפעיל מיתקן, מפעיל רציף, מפעיל מחסן וכל אדם אחר הבא במגע עם חומר מסוכן בנמל, ינקוט כל אמצעי זהירות כדי למנוע התלקחות אש, התפוצצות, דליפה או כל נזק אחר העלול להיגרם בשל שינוע חומר מסוכן ואחסנתו.

(ב) קברניט אניית חמרים מסוכנים יבדוק כי -

- (1) אמצעי הכיבוי של האניה, שליד כל כלי קיבול בו מבוצע שינוע חומר מסוכן, יהיו תקינים ומוכנים להפעלה;

- (2) מספר מתאים של זרנוקי כיבוי אש יהיו על סיפון האניה, מחוברים למערכת כיבוי האש של האניה ומוכנים להפעלה מיידית;
- (3) לא ייפלטו גצים מארובת האניה;
- (4) באניה יהיה בכל עת צוות מיומן ומתורגל בכיבוי אש.
- (ג) מפעיל מיתקן, מפעיל רציף ומפעיל מחסן, כל אחד בתחום אחריותו, ידאג לפני שינוע, לגישה חפשית של אמצעי כיבוי האש אל אניית חמרים מסוכנים ולכל מקום שבו נמצא חומר מסוכן, ולשימוש בהם ללא הפרעה.
- (ד) מנהל הנמל או מי שהוא הסמיכו לכך, יקבע את המקום שבו יוחזקו כלים ומכשירים לכיבוי אש, מלאי אמצעי ספיגה וחמרי טיהור וניטרול בכמות ומסוגים מתאימים, הכל במצב תקין ומוכן לשימוש מייד.

156. עישון (תיקון: תשנ"ב)

- (א) לא יעשן אדם ולא ישא עמו גפרורים או כלי הצתה אחרים באזור סכנה אלא במקום שמנהל הנמל יעד לכך.
- (ב) כדי להבטיח קיום הוראות תקנת משנה (א), רשאי מנהל הנמל או מי שהוא הסמיכו לכך לדרוש מכל אדם הנכנס לאזור סכנה להפקיד במשרד הנמל גפרורים וכלי הצתה שברשותו.
- (ג) קברניט אניית חמרים מסוכנים יקבע באניה אזורים מותרים לעישון הסגורים ומסומנים באופן מתאים ואשר קיימת בהם חובת שימוש במאפרות.
- (ד) קברניט אניית חמרים מסוכנים, מפעיל מיתקן, מפעיל רציף ומפעיל מחסן, יציבו שלטים בולטים לעין האוסרים עישון במקומות שבהם העישון מהווה סכנה כאמור בתקנה 168.

157. איסור ביצוע עבודות (תיקון: תשנ"ב)

- (א) באזור סכנה או באניית חמרים מסוכנים לא יבוצעו עבודות תיקון, ניקוי, איורור, ריתוך, שפשוף, גירוד חלקי פלדה או כל עבודה אחרת העלולה לגרום לגצים או לכל סכנה שהיא, אלא בהיתר בכתב מאת מנהל הנמל או מי שהוא הסמיכו לכך ובהתאם לתנאי ההיתר.
- (ב) באניית חמרים מסוכנים בצובר לא יבוצעו העבודות כאמור בתקנת משנה (א), אלא לאחר תיאום עם מנהל המסוף ומפעיל המיתקן אשר האניה עוגנת בתחום אחריותם.
- (ג) לא יבוצעו עבודות באניית חמרים מסוכנים נוזלים בצובר, אלא אם כן יאשר בודק מטעמו של סוכן האניה כי בבדיקה שערך באניה או בכלי קיבול שנמצא באניה, לא קיימים גזים רעילים או נפיצים ויוציא על כך אישור בכתב שיימסר למנהל המסוף.

158. מאור (תיקון: תשנ"ב)

- (א) לא ישנוע חומר מסוכן ולא תיעשה כל פעולה הנוגעת לשינוע חומר מסוכן באזור סכנה בשעות שבין שקיעת החמה לזריחתה, אלא אם כן הובטח שהפעולות ייעשו באור מספיק שמקורו באמצעי מאור בטוחים, להנחת דעתו של מנהל הנמל או מי שהוא הסמיכו לכך.
- (ב) באזור סכנה לא ישתמש אדם באמצעי מאור העלולים לגרום אש או גצים.

159. שימוש בציוד חשמלי (תיקון: תשנ"ב)

- במקום שבו קיימת סכנת התלקחות או נפיצות לא ישתמש אדם בציוד חשמלי מיטלטל אלא אם כן הציוד הוגדר כבטוח לשימוש בהתאם לתקן ישראלי ת"י 786 של מכון התקנים הישראלי.

160. שינוע בתנאי מזג אויר קשים (תיקון: תשנ"ב)

- לא ישנוע חומר מסוכן בשעה של סערת ברקים או בתנאי מזג אויר העלולים להגדיל, במידה ניכרת, את הסיכון שבשינוע.

161. הודעות על תקלות ופעולות חירום (תיקון: תשנ"ב)

- (א) מי שמבצע שינוע, אחסנה או כל פעולה שהיא בחומר מסוכן בנמל, יודיע למנהל הנמל, או מי שהוא הסמיכו לכך, מיד, על כל תקלה שגרמה או עלולה לגרום להתלקחות, שפיכה או גלישה של חומר מסוכן ועל כל תקלה העלולה לסכן את הנמל, אנשים או רכוש; כמו כן -
- (1) יפסיק כל פעולה בחומר המסוכן;
  - (2) יפעיל את כל האמצעים הדרושים למניעת גלישת החומר המסוכן;
  - (3) יאסור וימנע גישת אנשים בלתי מוסמכים למקום התקלה;
  - (4) יזעיק את הממונה על הבטיחות של הנמל;
  - (5) יזעיק את מכבי האש והמשטרה;
  - (6) יבצע הכנות לגרירת אניית החמרים המסוכנים או לפינוי החומר המסוכן לפי הענין;
  - (7) יבצע פעולות חירום בחומר המסוכן בהתאם לנוהלי חירום;
- (ב) קברניט אניית חמרים מסוכנים יודיע למנהל הנמל, או למי שהוא הסמיכו לכך, מיד, על כל תקלה כמפורט בתקנת משנה (א), וכן על כל תקלה הפוגעת או העלולה לפגוע בכשירות האניה להפליג או המסכנת או עלולה לסכן כלי שיט סמוכים.

162. בדיקת אמצעי בטיחות ואמצעים מסוכנים (תיקון: תשנ"ב)

- (א) מנהל הנמל או מי שהוא הסמיכו לכך יהיה רשאי לבדוק -
- (1) מסמכים ותעודות הנוגעים לבטיחות שבשינוע ואחסון של חומר מסוכן בתחום הנמל;
  - (2) אריזות ושיטות אריזה של חומר מסוכן בתחום הנמל לענין בטיחות ויכולת שינוע;
  - (3) טובין שלא הוצהר לגביהם שהם חומר מסוכן כאשר קיים חשד סביר שהם אמנם כאלה.
- (ב) מנהל הנמל או מומחה מטעמו רשאי, בכל עת, לבדוק את אמצעי הבטיחות בתחום הנמל וכל אדם הנוגע לענין חייב להגיש את העזרה הנחוצה לביצוע הבדיקה.
- (ג) נמצאו בבדיקה כאמור בתקנת משנה (ב) ליקויים באמצעי הבטיחות ובשינוע החומר המסוכן או שנמצא שהטובין הם חומר מסוכן שלא הוצהר עליו, יחוייב בעל האניה, מפעיל המיתקן, מפעיל המחסן, בעל הטובין או בעל הרכב, לפי הענין, בהוצאות הבדיקה מבלי לגרוע מאחריותו העונשית של העובר על תקנות אלה.

163. סילוק חמרים מסוכנים, פינוי אניית חמרים מסוכנים (תיקון: תשנ"ב)

- (א) מנהל הנמל, או מי שהוא הסמיכו לכך, רשאי לחייב בעל חומר מסוכן או נציגו לסלק, על חשבונו תוך פרק זמן שיקבע, חומר מסוכן מהנמל; לא סילק בעל החומר המסוכן או נציגו את החומר המסוכן לפי דרישת מנהל הנמל, רשאי מנהל הנמל, או מי שהוא הסמיכו לכך, לסלק את החומר המסוכן מהנמל ולחייב את בעלו בהוצאות הסילוק.
- (ב) בעל החומר המסוכן או נציגו יהיה רשאי לערור לפני המנהל הכללי של רשות הנמלים על ההוצאות כאמור בתקנת משנה (א) שבהן חוייב, אם אינן מוצדקות לדעתו.
- (ג) מנהל הנמל או רב חובל הנמל או מי שהוא הסמיכו לכך רשאי להורות על פינוי מתחומי הנמל של אניית חמרים מסוכנים המסכנת את סביבתה.

סימן ג': חמרים מסוכנים בצובר (תיקון: תשנ"ב)**164. קשירה, ריתוק וניתוק של אניה (תיקון: תשנ"ב)**

- (א) לא תיקשר אניית חמרים מסוכנים בצובר למינגש בנמל אלא אם כן חרטומה פונה כלפי פתח היציאה מהנמל זולת אם אישר מנהל הנמל או מי שהוא הסמיכו לכך -אחרת.

(ב) לא יוחל בפעולות הריתוק של אניית חמרים מסוכנים אלא אם כן בדק הקברניט כי ליד חבלי הריתוק הוכנו כלים מתאימים לניתוקם המיידים במקרה חירום והותקנו כבלי גרירה למקרה חירום בחרטום ובירכתי האניה -

(1) העשויים פלדה ובחוזק מתאים לגרירת האניה;

(2) הקשורים באניה בביטחה ובקצה כל כבל לולאה תלויה מעבר לדופן האניה בגובה פני הים;

(3) המותקנים בצד האניה הפונה לים;

ומסר הודעה על הבדיקה למנהל הנמל, או למי שהוא הסמיכו לכך.

(ג) לא נתקיימו הוראות תקנת משנה (ב), רשאי מנהל הנמל להורות על פינוי אניית חמרים מסוכנים מתחומי הנמל.

(ד) אניית חמרים מסוכנים בצובר לא תעזוב את מקום עגינתה או ריתוקה בנמל ולא תזוז ממנו ללא היתר מאת מנהל הנמל, או ממי שהוא הסמיכו לכך, פרט למקרה חירום וכדי למנוע סיכון מיידים לעצמה או לסביבתה.

165. דגל ואור אדום (תיקון: תשנ"ב)

קברניט של אניית חמרים מסוכנים בצובר הנמצאת בתחום נמל, יניף על האניה בשעות היום דגל אדום לפי טופס 3 שבתוספת השניה, ויאיר בשעות הלילה - מאור אדום בראש התורן, ואם אין לכלי השיט תורן - בראש אחת מכלונסאותיו, בגובה שלא יפחת משה מטרם מעל לסיפון, באופן שהאור יראה מכל עבר עד למרחק של שלושה קילומטרים וחצי לפחות.

166. איסור שיוט כלי שיט (תיקון: תשנ"ב)

לא ישיט אדם כלי שיט ולא יקרבו לאניית חמרים מסוכנים בצובר המניפה דגל או המדליקה אור כאמור בתקנה 165, אלא אם כן הוא שומר מרחק ממנה של 20 מטרים לפחות, זולת אם התיר מנהל הנמל אחרת; תקנה זו לא תחול על כלי שיט המבצע פעולות עגינה, קשירה או ניתוק בתחומי הנמל.

167. גידור וסימון (תיקון: תשנ"ב)

לא ישנע אדם ולא ירשה לשנע חמרים מסוכנים בצובר מכלי שיט או אליו, אלא במסוף, במיתקן או ברציף שתחומיהם גודרו או סומנו באופן ברור ושהכניסה אליהם נאסרה על מי שאינו נמנה עם צוות כלי השיט או עם העוסקים בשינוע או בעבודות הקשורות בו באופן ישיר.

168. שילוט (תיקון: תשנ"ב)

קברניט אניות חמרים מסוכנים בצובר העוגנת בנמל, יציג על יד כבש האניה שלטי אזהרה בשפות העברית, הערבית והאנגלית, באותיות ברורות שגדלן 10 סנטימטרים לפחות ושעליהם כתוב:

אסור לעשן ולהשתמש באש גלויה NO SMOKING, NO NAKED LIGHTS

הגישה ללא רשות אסורה NO UNAUTHORIZED PERSONS

169. אמצעי מיגון (תיקון: תשנ"ב)

קברניט אניית חמרים מסוכנים בצובר, מפעיל מיתקן, מפעיל מחסן ומפעיל רציף, כל אחד בתחום אחריותו, יבדוק שאנשי צוות האניה ועובדים אחרים המעורבים בפעולות השינוע של החמרים המסוכנים בצובר, יצויידו באמצעי מיגון מתאימים בהתאם לסיכון הטמון בחומר המסוכן, ויקבלו הוראות התנהגות מתאימות לשמירת כללי הבטיחות.

170. הפרדת חמרים (תיקון: תשנ"ב)

קברניט אניית חמרים מסוכנים בצובר, מפעיל מיתקן ומפעיל רציף, כל אחד בתחום אחריותו, יבדקו שננקטו כל האמצעים הדרושים כדי שחומר מסוכן הנמצא בצינור, בשסתום או בכלי קיבול אחר, לא יבוא עם חומר אחר כלשהו במגע אשר כתוצאה ממנו עלול להיגרם כל סיכון שהוא.

170א. אספקת צידה ודלק (תיקון: תשנ"ב)

- (א) לא תיעשה כל אספקה בנמל לאניית חמרים מסוכנים בצובר בשעת שינוע חמרים מסוכנים בצובר, ממנה או אליה, אלא בהיתר מאת מנהל הנמל.
- (ב) לא תתודלק אניית חמרים מסוכנים בצובר אלא בהיתר מאת מנהל הנמל או ממי שהוא הסמיכו לכך.

170ב. אחסנה (תיקון: תשנ"ב)

חומר מסוכן בצובר לא יאוחסן בנמל אלא על-פי היתר, בכתב, מאת מנהל הנמל, או ממי שהוא הסמיכו לכך.

סימן ד': חמרים מסוכנים נוזלים בצובר (תיקון: תשנ"ב, תשנ"ט)**חלק א': ניהול מסופים (תיקון: תשנ"ב)****170ג. עבודות במסוף (תיקון: תשנ"ב, תשנ"ט)**

בשטח מסוף או מיתקן לא יבוצעו כל פעולות בנייה, פיתוח, אחזקה, שינוע ואחסון אלא בהיתר בכתב מאת מנהל הנמל ולאחר נקיטת אמצעים מוקדמים למניעת דליקות או תקריות הנוגעות לחמרים מסוכנים נוזלים בצובר.

170ד. בטיחות (תיקון: תשנ"ב)

מנהל הנמל או מנהל מסוף רשאי להורות למפעיל מיתקן או לעובדי מיתקן לנקוט אמצעי בטיחות או להפסיק ביצוע עבודות או להפסיק שינוע חמרים מסוכנים נוזלים בצובר.

170ה. הדרכת עובדי המיתקן (תיקון: תשנ"ב)

מפעיל המיתקן יקיים הדרכה לעובדי מיתקן בכל הקשור בשיטת השינוע, האחסון, הציוד ואמצעי הזהירות, ופעולות החירום הנוגעות לחומר המסוכן המשווע במיתקן; בסיומה של ההדרכה יקבל העובד אישור בכתב מאת מפעיל המיתקן בדבר קבלת הדרכה.

170ו. ביקורות לסידורי בטיחות (תיקון: תשנ"ב)

- (א) מפעיל מיתקן יערוך מדי ששה חדשים ביקורת של סידורי הבטיחות במיתקן וידווח למנהל הנמל, ולמנהל המסוף, בכתב, על תוצאותיה, תוך 7 ימים מיום הביקורת;
- (ב) מפעיל מיתקן יתקן את הליקויים שנתגלו בביקורת הבטיחות תוך שישים ימים מיום הביקורת או תוך תקופה אחרת שקבע מנהל הנמל.
- (ג) מנהל הנמל או מנהל המסוף רשאים לקיים ביקורת במיתקן להבטחת קיום הוראות תקנה זו.

חלק ב': עבודה במסופים (תיקון: תשנ"ב)**170ז. תעודת כושר (תיקון: תשנ"ב)**

לא ישיט אדם ולא ירשה לאחר להשיט לנמל אניית חמרים מסוכנים או להטעין אניה בנמל בחומר מסוכן אלא אם כן היא מצוידת בתעודת כושר להובלת מטען מהסוג המובל בה (CERTIFICATE OF FITNESS) שניתנה לפי הנחיות אימ"ו.

170ח. מי נטל (תיקון: תשנ"ז, תשנ"ט)

- (א) לא ישיט אדם ולא ירשה לאחר להשיט לנמל אניות חומרים מסוכנים נוזלים בצובר אלא אם כן מותקנים באניה מכלים יעודיים למי נטל (SEGREGATED BALLAST TANKS) וכל מי הנטל נמצאים באותם מכלים.
- (ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), מנהל הנמל רשאי לאשר כניסת אניה המובילה שמן, כמשמעותו בתקנות הנמלים (טעינה ופריקה של שמנים), התשל"ו-1975, אל תחום מסוף לשינוע שמן גם אם לא מותקנים בה מכלים יעודיים למי נטל, בכל אחד מאלה:

- (1) אם המסוף מצויד במיתקנים לקליטה ולטיפול במי נטל מהאניה;
 (2) אם כמות המטען שבה מבטלת את הצורך במי נטל והיא אינה נושאת אותם.

1070. קשר (תיקון: תשנ"ב)

- (א) בנוסף לקשר עם החוף לפי הוראות תקנה 152, יקיים קברניט אניית חמרים מסוכנים נוזלים בצובר קשר רצוף עם מפעיל המיתקן שאליו הוא משנע או מיועד לשנע את החומר המסוכן באחת או יותר מהדרכים המפורטות להלן, לפי קביעת מנהל הנמל:
- (1) בטלפון, בתנאי שהמערכת היא מסוג "קו ישיר" המיועד לקשר בלעדי בין קברניט האניה לבין מפעיל המיתקן, ולא נדרש חיוג להפעלתו;
- (2) באלחוט (תג"מ - V.H.F) בתנאי שבשני המכשירים פתוח ערוץ האזנה כל משך פעולות ההכנה לשינוע והשינוע, וערוץ השידור והקליטה מיועדים לקשר בלעדי בין קברניט האניה ובין מפעיל המיתקן;
- (3) קשר שמיעה בין קצין המשמרת של האניה לבין מפעיל המיתקן כשהם רואים ושומעים זה את זה ללא הפרעה או רעש רקע.
- (ב) כל אחד ממכשירי הקשר המפורטים בתקנת משנה (א) ו-(2) יהיה בעל רמת בטיחות גבוהה ומסוג שאינו גורם להצתה של גז לקיח.
- (ג) מנהל הנמל או מי שהוא הסמיכו לכך יקבע הסדרים לקשר בין אניית חומרים מסוכנים נוזלים בצובר העוגנת במסוף ובין המיתקן והנמל בתקופה שבה עוגנת האניה במסוף ואינה עוסקת בהכנה לשינוע חמרים מסוכנים נוזלים בצובר או בשינועם.

1070. ביקורת בטיחות (תיקון: תשנ"ב)

- (א) לפני התחלת שינוע חמרים מסוכנים נוזלים בצובר מאניית חמרים מסוכנים נוזלים בצובר או אליה, ימלאו קברניט האניה ומפעיל המיתקן טופס ביקורת בטיחות, לפי טופס 2 שבתוספת השלישית ועותקים ממנו יימסרו למנהל הנמל ולמנהל המסוף.
- (ב) היתה אחת מהתשובות לשאלות המסומנות באותיות P או A שבטופס ביקורת בטיחות שלילית, לא יוחל בשינוע החמרים המסוכנים כאמור בתקנת משנה (א) מאניה או אליה אלא לאחר שקברניט האניה ומפעיל המיתקן הסכימו על אמצעי הזהירות המתאימים שיש לנקוט ומנהל הנמל אישרם.
- (ג) טופס ביקורת הבטיחות, החתום בידי קברניט האניה ומפעיל המיתקן, יישמר בידי מפעיל המיתקן לביקורת מנהל הנמל ויימצא בהישג יד של מפעיל המיתקן.

1070. פעולות מקדימות לשאיבה (תיקון: תשנ"ב)

- (א) קברניט האניה ומפעיל מיתקן, כל אחד בתחומי אחריותו, יבדקו תקינות מערכות השינוע ואמצעי האזעקה לרבות הצופר, לפני שינוע חומר מסוכן מאניית חמרים מסוכנים נוזלים בצובר למיתקן או מהמיתקן לאניה, ומפעיל המיתקן ימסור הודעה למנהל המסוף על תחילת השינוע.
- (ב) בנוסף לאמור לעיל, יסוכמו ההכנות לשינוע, לרבות פעולות החירום שינקטו בעת הצורך, מראש בין קברניט האניה למפעיל המיתקן.
- (ג) לא נתקיימו הוראות תקנת משנה (א) לא יתיר מפעיל המיתקן את פעולות השינוע וימסור הודעה על כך למנהל הנמל ולמנהל המסוף.

1070. שאיבת החומר המסוכן (תיקון: תשנ"ב)

- (א) קברניט אניית חמרים מסוכנים נוזלים בצובר ומפעיל מיתקן יבדקו במהלך שינוע חמרים מסוכנים מהאניה למיתקן או מהמיתקן לאניה כי -
- (1) קצב השינוע והלחץ במערכות לא יעלה על המוסכם ביניהם ובהתאם למגבלות הצידוד;
- (2) ננקטים אמצעי בטיחות תמידיים להבטחת מערכות השינוע מפני פגיעה אפשרית וכי קיים פיקוח מתמיד שאין נזילה ממערכות השינוע;

(3) צידת האניה אינה משונעת באופן העלול לסכן את פעולות השינוע או לגרום נזק למערכות השינוע, או לגרום לסכנה כלשהי;

(4) ציוד המדידה של החומר המסוכן מתאים והמדידה נעשית באופן ובזמן מתאימים, תוך מניעת הסיכון של הצטברות מטען אלקטרוסטטי.

170יב. מניעת גלישה ונזילה (תיקון: תשנ"ב, תשנ"ט)

(א) לא יוחל בפעילות השינוע של החומר המסוכן מאניית חמרים מסוכנים נזלים בצובר העומדת לשנע את החומר המסוכן בנמל אלא אם כן בדק הקברניט כי -

(1) האניה מצויינת באבזרי ברוץ (OVERFLOW) למניעת גלישה של החמרים המסוכנים, בהתאם להנחיות אימ"ו;

(2) כל אביקי הסיפון הראשי סגורים בעת שינוע החומר המסוכן בצובר אל האניה או ממנה.

(ב) מפעיל מיתקן יבדוק שנעשה כל הדרוש כדי להבטיח שחמרים מסוכנים נזלים בצובר לא יפלטו אל מי הים או אל תחומי הנמל זולת במקום שיועד לכך.

170יג. צנרת וצינורות (תיקון: תשנ"ב)

קברניט אניית חמרים מסוכנים נזלים בצובר ומפעיל מיתקן לא ישנעו או יאחסנו בצנרת חמרים מסוכנים נזלים בצובר אלא אם כן -

(1) השימוש בצנרת נעשה בהתאם לייעודה;

(2) הצנרת מוגנת הגנה מלאה מפני כל נזק אפשרי והיא בהשגחה מתמדת;

(3) ננקטו אמצעי זהירות למניעת תאונות חשמל, על פי הנחיות אימ"ו;

(4) הצנרת מסתיימת במקום מאוורר היטב;

(5) הצנרת גמישה ונבדקת לעתים מזומנות בהתאם להוראות היצרן או לפי דרישת מנהל הנמל או מי שהוא הסמיכו לכך או בהתאם להוראות כל דין;

(6) לפני השימוש הראשון בצנרת גמישה, נעשתה בדיקת לחצי עבודה של הצנרת והונפקה תעודת בדיקה בידי היצרן;

(7) בבדיקה חזותית יומיומית של הצנרת הגמישה נקבע כי הצינור הגמיש אינו פגום.

170יד. השלמת פעולות שאיבה (תיקון: תשנ"ב)

קברניט אניית חמרים מסוכנים נזלים בצובר ומפעיל מיתקן, כל אחד בתחום אחריותו, יבדוק עם סיום שינוע החמרים המסוכנים כי -

(1) כל שסתומי הפריקה ומכלי האחסון, למעט אותם פתחים הנמצאים כרגיל במצב פתוח, נסגרו וכי שוחרר כל לחץ עודף מהצנרת שבה שונע החומר המסוכן;

(2) צנרת המיתקן נותקה מהאניה רק לאחר שנוקזה ואווררה מכל נזל שהוא ולאחר ששוחרר ממנה הלחץ;

(3) נאטמו כל חיבורי הצנרת של האניה מהמיתקן.

170טו. כניסה למקומות איחסון (תיקון: תשנ"ב)

(א) קברניט אניית חמרים מסוכנים נזלים בצובר ומפעיל מיתקן, לא יכנסו ולא ירשו לאחרים להכנס לכלי קיבול או לכל מקום סגור אחר שבו משונעים, מאוחסנים או שונעו או אוחסנו חמרים מסוכנים נזלים בצובר, אלא אם כן נמדדה תכולת הגז באטמוספירה של אותו מקום בידי אדם מוסמך להנחת דעתו של מנהל הנמל, וניתן אישור בכתב בידי האדם שהוסמך כאמור שהאטמוספירה מכילה די חמצן לנשימה, ואינה מהווה סיכון לנמצא בה.

- (ב) קיים הכרח שאדם יכנס למקום אשר האטמוספירה שבו לא עמדה במבחן כאמור בתקנת משנה (א), יבדקו קברניט אניית חמרים מסוכנים נוזלים בצובר ומפעיל מיתקן כי הנכנס יצוייד במערכת נשימה סגורה, בגדי מגן מתאימים, רתמת בטיחות וחבל הצלה, וכי יהיה בהשגחה מתמדת של עובד מיומן אחר הנמצא מחוץ למקום האמור וכי קיימים סידורי חילוץ מתאימים.
- (ג) לא יכניס אדם למקום המכיל או העשוי להכיל אדי חומר לקיח כל מכשיר העלול לגרום לניצוץ או להתלקחות.

170טז. אחסנה ודיווח (תיקון: תשנ"ב)

מפעיל מיתקן ידווח למנהל הנמל, בכתב, על הכמויות והסוגים של החמרים המסוכנים הנוזלים בצובר המאוחסנים במיתקן, בציון מקום ותנאי האיחסון; דיווח כאמור ינתן אחת ל-24 שעות וכן לפי דרישת מנהל הנמל, או מנהל המסוף ועותקים ממנו יועברו לשער המסוף, שער הנמל ושירותי הכבאות במקרה חירום.

170ז. שינוע בין כלי שיט (תיקון: תשנ"ב)

שינוע חמרים מסוכנים נוזלים בצובר בין כלי שיט ייעשה בהיתר בכתב מאת מנהל הנמל ועל פי תנאיו.

170ח. שינוע מכלי שיט לכלי רכב (תיקון: תשנ"ב)

לא ישונעו חמרים מסוכנים נוזלים בצובר מאניית חמרים מסוכנים נוזלים בצובר אל כלי רכב או מכלי רכב אל האניה.

170ט. הוצאת אניה מהנמל (תיקון: תשנ"ב)

אניית חמרים מסוכנים נוזלים בצובר אשר סיימה את שינוע מטענה בנמל וכל שאר הפעולות הדרושות להפלטתה, תפליג מהנמל בהקדם האפשרי, אלא אם כן קבע מנהל הנמל אחרת.

170כ. כוננות במסוף (תיקון: תשנ"ב)

מפעיל מיתקן שבו מאוחסנים או משונעים חמרים מסוכנים נוזלים בצובר או אשר כלי הקיבול שבו טרם נוקו משאריות החומר המסוכן, יחזיק במסוף צוות כוננות המיומן בביצוע פעולות שינוע, אחסון ונקיטת אמצעי חירום, אלא אם כן קיבל פטור, בכתב, מאת מנהל הנמל.

סימן ה': חמרים מסוכנים מוצקים בצובר (תיקון: תשנ"ב)

170כא. כניסה למקומות איחסון ושינוע (תיקון: תשנ"ב)

קברניט אניית חמרים מסוכנים מוצקים בצובר ומפעיל רציף, ידאגו כי -

- (1) המקומות שבהם משונעים, מאוחסנים או שונעו או אוחסנו חמרים מסוכנים מוצקים בצובר ושקיימת בהם סכנה לנשימה, אווררו באופן שיבטיח כניסה בטוחה אליהם;
- (2) כניסה למקומות כאמור בפסקה (1) תיעשה בהיתר מאת קברניט האניה או מפעיל הרציף;
- (3) כניסה למקומות כאמור בפסקה (1) שטרם אווררו תיעשה רק בקיום מקרה חירום ועל-פי הוראות תקנה 170טו (ב) ו-ג);

170כב. פליטת אבק (תיקון: תשנ"ב)

- (א) קברניט אניית חמרים מסוכנים מוצקים בצובר ומפעיל רציף, יבדקו בעת שינוע או אחסון חמרים מסוכנים מוצקים בצובר העלולים לפלוט אבק מסוכן, כי ננקטו האמצעים המתאימים למניעת פליטת האבק בכמות מסוכנת;
- (ב) קברניט האניה ומפעיל הרציף יספקו בשעת הצורך כמות מספקת של ציוד מגן מתאים לעובדים העוסקים בשינוע חמרים מסוכנים מוצקים בצובר כדי למנוע מהם כל סיכון אפשרי.

170כג. אבק נפיץ (תיקון: תשנ"ב)

קברניט אניית חמרים מסוכנים מוצקים בצובר ומפעיל רציף, יבדקו כי במקום שבו משונעים או מאוחסנים חמרים מסוכנים מוצקים בצובר העלולים לפלוט אבק נפיץ, ננקטו האמצעים המתאימים למניעת התפוצצות אפשרית.

סימן ו': חמרים מסוכנים ארוזים (תיקון: תשנ"ב)**170כד. אריזה וסימונה (תיקון: תשנ"ב)**

- (א) בעל חמרים מסוכנים ארוזים וסוכן אניה המיועדת לשנע, המשנעת או ששינעה חמרים מסוכנים ארוזים יבדקו כי -
- (1) כלי הקיבול שבו נארזו החמרים המסוכנים עמיד בפני כל סיכון אפשרי וכי הוא נאטם לחלוטין;
- (2) כלי הקיבול נושא תוויות בדבר החמרים המסוכנים הארוזים בו;
- (3) לאחר ניקוי כלי הקיבול משייריו הוסרו ממנו כל התוויות הנוגעות לחומר המסוכן ששונע או שאוחסן בו.
- (ב) כלי הקיבול, אופן אריזתו ודרך סימונו יהיו בהתאם להוראות הקודקס של אימ"ו.

170כה. תכנית סיור (תיקון: תשנ"ב)

- (א) לפני התחלת השינוע ימסרו קברניט או סוכן אניית חמרים מסוכנים המשנעת חמרים מסוכנים ארוזים למפעיל הרציף את תכנית הסיור אשר על פיה יתבצע השינוע באניה.
- (ב) תכנית הסיור באניה תהיה בהתאם להוראות הקודקס של אימ"ו.

170כו. חמרים מסוכנים במכולות (תיקון: תשנ"ב)

- (א) לא תבוצע בתחום הנמל המכלה של חמרים מסוכנים ארוזים המסווגים לפי טופס 3 בתוספת השלישית במסירה ישירה (להלן - חומרים המסווגים במסירה ישירה).
- (ב) המכלה וריקון של חמרים מסוכנים ארוזים למכולות ומהן ייעשו בהתאם לקודקס של אימ"ו ובמקום שאישר מנהל הנמל, ובלבד שהחמרים המסוכנים הארוזים המשונועים כאמור יוצאו מיד מהנמל או יוטענו מיד לאניה או יועברו מיד למחסן חמרים מסוכנים; מנהל הנמל רשאי לדרוש מסוכן האניה אישור בכתב כי ההמכלה נעשתה בהתאם לקודקס של אימ"ו.

170כז. כלי רכב (תיקון: תשנ"ב)

בעל או נהג של רכב המשנע חמרים מסוכנים ארוזים אל הנמל או ממנו לא ישאירו בתחומי הנמל חומרים מסוכנים ארוזים ללא השגחה אלא אם כן קיבלו היתר לכך מאת מנהל הנמל או ממי שהוא הסמיכו לכך; מנהל הנמל רשאי למנוע כניסת רכב לנמל או להגביל את תנועתו בנמל אם קיים חשש כי כלי הרכב מהווה סכנה לבטיחות הנמל וסביבתו.

170כח. תנאי מסירה (תיקון: תשנ"ב)

- (א) לא יאוחסנו בנמל חמרים מסוכנים המסווגים במסירה ישירה למעט חמרים כאמור אשר רוקנו ממכולות; אחסנה כאמור לא תעלה על שבעה ימים.
- (ב) על אף האמור בתקנת משנה (א) ניתן לאחסן בנמל חמרים מסוכנים הארוזים במכולות ומסווגים במסירה ישירה שאחסנתן בנמל אושרה בידי מנהל הנמל או מי שהוא הסמיכו לכך, בשטח נפרד בתחום הנמל ובתנאי בטיחות מיוחדים שקבע. אחסנה כאמור לא תעלה על ארבעה עשר ימים.
- (ג) סך כל ימי האחסנה כאמור בתקנות משנה (א) ו-(ב) לא יעלה על עשרים ושניים ימים.
- (ד) מנהל הנמל רשאי להורות, במקרה שהנסיבות מחייבות זאת ולא קיים סיכון מיוחד לנמל בהמשך האחסנה, כי החמרים המסווגים במסירה ישירה ייראו לצורך סימן זה, כמסווגים במסירה עקיפה.

170כט. חומרים בעלי סיכון מיוחד (תיקון: תשנ"ב)

על אף האמור בתקנה 170כח, חמרים מסוכנים ארוזים (לרבות במכולות) מקבוצות סיכון א"ס: 5.2 - פרוקסידים אורגניים, 6.2 - חמרים מדבקים וגורמי מחלות, 7 - חמרים רדיואקטיביים, חייבים במסירה ישירה ואסורים באחסון בנמל; בפריקה מאניה, יפרקו חמרים מסוכנים כאמור מיד לאחר קשירתה לרציף וברציפות ולאחר פריקת חמרי נפץ אם נמצאים כאלה על האניה; בטעינת האניה יטענו חמרים מסוכנים כאמור אך ורק לאחר סיום טעינת כל המטענים האחרים לרבות צידת האניה אך לפני טעינת חמרי נפץ אם יש לשנע כאלה.

170. אמצעי זהירות כלליים (תיקון: תשנ"ב)

- (א) מי שעוסק בשינוע חמרים מסוכנים ארוזים, ינהג בזהירות הנאותה באופן שכלי הקיבול לא יינזק ושחומר מסוכן לא ייפלט או יישפך.
- (ב) לא יסיר אדם ולא ישחית ללא סיבה סבירה, כל תו אזהרה או סימון אחר על גבי כלי קיבול או על רכב, אלא לאחר תום השינוע והאחסנה של החומר המסוכן ולאחר ניקוי כלי הקיבול או כלי הרכב משיירי החומר המסוכן.
- (ג) לא יפתח אדם כלי קיבול המכיל או שהכיל חומר מסוכן ולא יטפל בו באופן המאפשר לו להישפך או להיפלט.

170. ניקוי כלי קיבול ונטישתם (תיקון: תשנ"ב)

לא ינקה אדם כלי קיבול מחומר מסוכן ולא יעזוב ולא ינטוש כלי קיבול כזה בנמל אלא אם כן נקט אמצעי בטיחות מתאימים ופעל לפי היתר מאת מנהל הנמל או ממי שהוא הסמיכו לכך ובהתאם לתנאי ההיתר.

170. אחסנה (תיקון: תשנ"ב)

- (א) חמרים מסוכנים ארוזים במכולות לא יאוחסנו בתחומי הנמל אלא על פי כללי הפרדה המפורטים בהנחיות קודקס של אימ"ו.
- (ב) חמרים מסוכנים ארוזים שאינם ארוזים במכולה לא יאוחסנו בשטח הנמל אלא במחסן חמרים מסוכנים.

170. הפרדת חמרים (תיקון: תשנ"ב)

מפעיל מחסן חמרים מסוכנים יבדוק כי החמרים המסוכנים הארוזים יאוחסנו בו באופן המונע מגע מסוכן בין חומר לחומר ובהתאמה לכללי הפרדה המפורטים בהנחיות אימ"ו.

170. מניעת גזים (תיקון: תשנ"ב)

מפעיל מחסן חמרים מסוכנים יבדוק שננקטו האמצעים הדרושים למנוע היווצרות גזים לקיחים או רעילים במחסן או בסביבתו.

2. תיקון התוספת השניה

בחלק ה' בתוספת השניה לתקנות העיקריות, בטופס 3, במקום "(תקנה 131)" יבוא "(תקנות 131 ו-165)".

3. החלפת התוספת השלישית

במקום התוספת השלישית לתקנות העיקריות יבוא:-